

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

643

Vragen van de leden **Rebel** en **Recourt** (beiden PvdA) aan de Minister van Veiligheid en Justitie over *het bericht «Via virtueel Filipijns meisje 1.000 kindermisbruikers getraceerd»* (ingezonden 6 november 2013).

Antwoord van Minister **Opstelten** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 29 november 2013).

Vraag 1

Kent u het bericht «Via virtueel Filipijns meisje 1.000 kindermisbruikers getraceerd»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2, 3, 4

Heeft de Nederlandse politie van Terre des Hommes gegevens gekregen met betrekking tot Nederlanders die in verband kunnen worden gebracht met kindermisbruik? Zo ja, wat is de aard van deze informatie en hoeveel Nederlanders betreft het?

Kan de door Terre des Hommes aangeleverde informatie gebruikt worden als bewijsmateriaal in een strafproces? Zo nee, waarom niet?

Is de informatie van Terre des Hommes bruikbaar in die zin dat daarmee informatie wordt geleverd die kan worden gebruikt in een nader opsporingsonderzoek naar Nederlanders die zich mogelijk schuldig maken aan een zedenmisdrijf waarbij kinderen het slachtoffer zijn? Zo ja, wordt deze informatie ook voor dat doel gebruikt? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2, 3, 4

Terre des Hommes heeft de informatie op 4 november 2013 overhandigd aan de Dutchdesk bij Europol. De gegevens zullen door Europol worden geanalyseerd en vervolgens, voor zover het Nederlandse personen betreft, worden overdragen aan de Nederlandse politie. Nader onderzoek door politie en Openbaar Ministerie zal vervolgens moeten uitwijzen of er mogelijk sprake is van strafbare feiten en in hoeverre het materiaal bruikbaar is als bewijs in een strafproces.

¹ <http://www.volkskrant.nl/vk/nl/2686/Binnenland/article/detail/3538800/2013/11/04/Via-virtueel-Filipijns-meisje-1000-kindermisbruikers-getraceerd.dhtml>

Vraag 5

Kunnen seksuele handelingen die meerderjarige personen voor een virtueel minderjarig meisje voor een webcam verrichten naar Nederlands recht strafbaar zijn? Zo ja, op grond van welke wettelijke bepalingen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Nee. Met de wet van 29 november 2009 is, ter uitvoering van het Verdrag van Lanzarote, het zogenaamde corrumpieren van minderjarigen strafbaar gesteld (artikel 248d Sr). Dit betreft het met ontuchtig oogmerk een persoon waarvan de dader weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat deze de leeftijd van zestien jaren nog niet heeft bereikt, ertoe bewegen getuige te zijn van seksuele handelingen. Op grond van de jurisprudentie dient bij het gebruik van de constructie «weet of redelijkerwijs moet vermoeden» de omstandigheid waarop die subjectieve bestanddelen betrekking hebben eerst objectief vast te staan. Dat betekent dat seksuele handelingen die zijn gepleegd ten overstaan van een virtuele minderjarige op grond van dit artikel niet strafbaar zijn. Zoals bij de beantwoording van vraag 9 aan de orde komt, is thans een wetswijziging in voorbereiding die de bestrijding van grooming beter mogelijk maakt door de inzet van zogenaamde lokpubers.

Vraag 6

Kan het uitlokken van seksuele handelingen bij een virtueel minderjarig meisje door meerderjarige personen naar Nederlands recht strafbaar zijn? Zo ja, op grond van welke wettelijke bepalingen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Het uitlokken van seksuele handelingen bij een virtueel minderjarig meisje door een meerderjarig persoon is naar Nederlands recht strafbaar, indien dit leidt tot een afbeelding van een seksuele gedraging waarbij het minderjarige virtuele meisje is betrokken, en deze afbeelding (onder meer) wordt vervaardigd of verspreid. Artikel 240b Sr. (virtuele kinderporno) is in dat geval van toepassing.

Vraag 7, 9

Kan de Nederlandse politie door middel van de inzet van een virtueel meisje personen opsporen die zich schuldig maken aan het plegen van een zedenmisdrijf waarbij minderjarigen het slachtoffer zijn? Zo ja, op welke manier? Zo nee, waarom niet? Acht u het mogelijk en wenselijk dit wel als opsporingsmiddel mogelijk te gaan maken?

Wat is de stand van de wetgeving die het mogelijk moet maken dat de Nederlandse politie met «lokpubers» dan wel meerderjarige opsporingsambtenaren die zich voordoen als minderjarigen kan gaan werken?

Antwoord 7, 9

De Nederlandse politie is bevoegd om lokmiddelen in te zetten, binnen de daarvoor geldende kaders. Een belangrijke voorwaarde is dat de verdachte door de opsporingsambtenaar niet wordt gebracht tot andere handelingen dan die waarop zijn opzet tevoren reeds was gericht (Tallon-criterium). Er zijn zeker gevallen denkbaar waarin de inzet van een virtueel meisje kan leiden tot de opsporing en vervolging van personen die zich schuldig maken aan zedenmisdrijven. Zo kan de inzet van een virtuele minderjarige leiden tot de opsporing van verdachten die zich in de praktijk schuldig maken aan misbruik van (niet-virtuele) minderjarigen. Ook is denkbaar dat de meerderjarige persoon (in de chat) kinderpornografisch materiaal waarbij een virtuele minderjarige persoon is betrokken, verspreidt of vervaardigt en hiermee een strafbaar feit begaat.

Thans is een voorstel in voorbereiding tot wijziging van artikel 248e Sr, dat het beter mogelijk maakt meerderjarige opsporingsambtenaren als «lokpubers» in te zetten. Vanwege de inhoudelijke raakvlakken wordt dit voorstel opgenomen in het conceptwetsvoorstel computercriminaliteit III, dat in januari aan de Raad van State zal worden gezonden voor advies.

Door de vele partiële wijzigingen van de zedentitel bestaat behoefte om de wetgeving als geheel te evalueren, ook tegen de achtergrond van de voortschrijdende digitale ontwikkelingen. Daarom heb ik zeer onlangs de Rijksuniversiteit Groningen verzocht een breed onderzoek te doen naar de

mogelijkheden van een herziening van de zedentitel in het Wetboek van Strafrecht. In het kader van dat onderzoek zal ook kunnen worden geïnventariseerd in hoeverre er aanleiding is ter bescherming van de seksuele integriteit en moraal bijzondere aanscherpingen door te voeren die specifiek zien op het Internet. In het tweede kwartaal van 2014 verwacht ik het onderzoeksrapport. Op basis daarvan zal ik mij bezinnen op verdere aanpassingen van de zedentitel.

Vraag 8

Zijn er landen binnen de Europese Unie waar informatie verkregen uit het inzetten van «lokpubers» dan wel meerderjarige opsporingsambtenaren die zich voordoen als minderjarigen, als bewijsmateriaal kan dienen in een strafproces? Zo ja, hoe is dit in die landen juridisch vormgegeven en hoe werkt de procedure van vervolging in de praktijk?

Antwoord 8

Over deze informatie beschik ik niet.

Vraag 10

Kan de informatie die door Terre des Hommes is verzameld ook worden gebruikt om, naast de strafrechtelijke aanpak, deze groep Nederlandse (potentiële) zedendelinquenten te helpen en te begeleiden om van hun gedragsproblemen af te komen? Zo ja, over welke mogelijkheden beschikt u? Zo nee, waarom niet en wilt u die mogelijkheden uitbreiden?

Antwoord 10

De politie en het OM zijn niet de aangewezen instanties voor hulp en begeleiding van (potentiële) zedendelinquenten. Daar waar strafrechtelijke vervolging niet mogelijk is, zullen politie en OM er naar streven om de door Terre des Hommes verzamelde informatie te benutten, bijvoorbeeld door in gesprek te gaan met de betrokkenen en hen te verwijzen naar de hulpverlening.